

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

lige beslutning, der er truffet, også efter udgangen af august måned.

Ib Nørlund (DKP):

Denne debat har jo været rig på zoologiske overvejelser, dyrefabler og midtpunktsøgende betragtninger, som undertiden nærmede sig det navlebeskuende, men jeg skal ikke tage konkurrencen op på de områder. Det, jeg gerne ville, var derimod at fremdrage nogle bemærkninger, som vi i hvert fald har fundet bemærkelsesværdige. Der er tale om nogle bemærkninger fra hr. Wilhjelm's side, der har givet udtryk for nye måder at gribe en række aktuelle spørgsmål an på, hvad vi måske nok har kunnet mærke var undervejs i et stykke tid. De måder, man har udtrykt sig på, finder vi betydelig rigtigere, end hvad man ellers har gjort.

Det, jeg tænker på, er bl. a. selve den problemstilling, hvorudfra man ser den nuværende politiske situation her i landet, altså, som det blev sagt, sådan at regeringen står i en situation, hvor den er tvunget til at vælge side. Det følges op med, at man stiller sig den opgave i kraft af bevægelser ude omkring i befolkningen at presse socialdemokratiet til at indtage mere positive holdninger til en række problemer, end man ellers er vant til.

Vi har altså mærket os disse måder at gribe tingene an på, fordi de egentlig ligger vores betragtninger nær, og vi kan vel regne med, at vi ikke i fremtiden bliver udsat for unåde fra VS' side, når også vi prøver at tænke i de baner.

Videre sagde hr. Wilhjelm, at man fra VS' side var parat til at tage sin vurdering af socialdemokratiet op til nuancering. Det tyder også på, at man måske lukker op for en tankegang, som kunne føre til en praktisk optræden i enhedsarbejdet, som ikke alene skulle begrænses til, hvad man snævert kalder venstrefløjen, men også omfatte alle de kræfter, som måske søger et politisk ståsted uden for den egentlige venstrefløj, i socialdemokratiet, eventuelt også andre steder. Vi kan for så vidt give hr. Wilhjelm ret i, at dette er, hvad han kaldte en mere perspektivrig krisepolitik end den, vi hidtil har opnået herhjemme.

Jeg synes, at der kan være grund til at fastholde de således fremholdte betragtnin-

ger, for de har selvfølgelig også at gøre med det, der har været diskuteret meget hele dagen, altså spørgsmålet om de forskellige flertal, der kunne føres politik på. Jeg synes egentlig, det er ret fantastisk, at højrepartierne vil nedlægge veto mod, at man søger andre flertal end dem, hvor de er med. Til syvende og sidst må meningen med den måde, vi gennemfører valg på, hvor partierne kommer med deres programmer, hvor man kommer med sine valgløfter osv., vel være, at de synspunkter, man er valgt på, skal man også repræsentere her i tinget. Det er faktisk en mangel på respekt for vælgertilkendegivelser, hvis man ikke gør det.

Derfor kunne den fornyelse i dansk politik, som jo er noget, som ligger meget dybt i mange menneskers tankegang, opnås netop ad de veje, nemlig ved at åbne for en ny og anderledes udvikling, ved netop at forstå at bygge på et aktivt samarbejde i den arbejdende befolkning, i arbejderbevægelsen ud over dens grænser, som sætter en ny politik igennem. Det bliver i første omgang naturligvis ikke alverden, men bl. a. nogle af de ting, som hr. Wilhjelm fremdrog: en social boligpolitik, stop for udstykning af ejerlejligheder og andre ting, der blev nævnt. Det ville være helt urimeligt at beskyldte hr. Wilhjelm for at være reformistisk ved at drage sådanne ting frem. Det er der naturligvis slet ikke tale om.

Grunden til, at jeg godt har villet fastholde disse betragtninger, er, at der faktisk også deri ligger muligheder for at åbne perspektiver for kampen for at forandre det danske samfund, for at få de helt grundlæggende samfundsforandringer sat i gang, hvor det netop må ske og må udfolde sig ud fra en tankegang og overvejelser, som vi for længst har prøvet at fremlægge i vores program, og som vi altså her finder visse efterklange af.

(Kort bemærkning).

Jens Møller (KrF):

Hr. Svend Andersen (Rosk. a.) mente, jeg havde misforstået ham, og så sagde han i sin tale, at den linje, der lå i hans indlæg, i hvert fald det andet indlæg, var nøjagtig den samme linje som i 1977, 1976, 1975 osv. Men forstår hr. Svend Andersen (Rosk. a.) da ikke, at det er netop det, der er galt?

(Kort bemærkning).